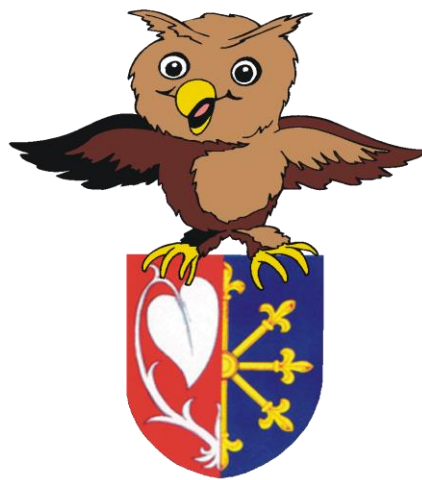

Školní vzdělávací program pro Školní družinu

Základní škola a mateřská škola
RYNAŘEC

Motto: „ Hrou za poznáním.“

„ Celý rok s úsměvem“

Obsah

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika školní družiny
3. Cíle zájmového vzdělávání
4. Délka a časový plán vzdělávání
5. Formy vzdělávání
6. Obsah zájmového vzdělávání
7. Podmínky- personální, materiální, ekonomické, bezpečnost práce a ochrana zdraví
8. Vzdělávání žáků se speciálně vzdělávacími potřebami
9. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončení vzdělávání
10. Hodnocení

Přílohy

Vnitřní řád školní družiny

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Název školy	Základní škola a mateřská škola Rynárec, okres Pelhřimov
Adresa školy	ZŠ Rynárec, č. 140, 394 01 Rynárec
Ředitel školy	Mgr. Tomáš Peroutka
Zřizovatel školy	Obec Rynárec, Rynárec č. 54, 394 01 Rynárec, tel. 565 382 353

REDIZO školy	650014987
IZO	150014996
IČO	70981752
č.BÚ	621739369
telefon	565 382 305
e – mail	info@zsrynarec.cz

2. Charakteristika školní družiny

Školní družina je součástí základní školy Rynárec, je umístěna v budově základní školy. Navštěvují ji žáci od 1. – 5. Třídy. Kapacita školní družiny je 55 dětí. Ke své činnosti využívá tělocvičnu, počítačovou učebnu. Venkovní prostory základní školy jsou využívány školní družinou. Poloha školy nabízí množství vycházek do přírody. Děti mají možnost v rámci ŠD navštěvovat následující zájmové kroužky.

- Anglický jazyk, aerobik, zdravotnický kroužek, flétny, kopanou

3. Cíle zájmového vzdělávání

- všestranný rozvoj osobnosti dítěte s důrazem na klíčové kompetence vycházející ze ŠVP
- vést děti k aktivnímu využívání volného času
- vybavovat děti dostatkem námětů pro smysluplné naplňování volného času
- rozvíjet u dětí samostatnost, zodpovědnost
- posilovat jejich sebevědomí
- vést děti k všestranné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u dětí schopnost společně řešit problémové situace přirozenou cestou
- vést děti k pozitivnímu vztahu k přírodě
- poskytovat dětem bezpečné prostředí nejen z hlediska fyzického zdraví, ale i z hlediska emocionálního a sociálního
- upevňovat spolupráci s rodiči
- rozvíjet a upevňovat u dětí zásady slušného chování k dospělým osobám ale také ke svým vrstevníkům

Cíle pro žáka

- žák dodržuje vymezená pravidla, plní své povinnosti
- používá šetrně vybavení ŠD (hry, výtvarný materiál)
- pracuje bezpečně s nástroji
- tvořivě myslí, logicky uvažuje a řeší problémy
- zapojuje se do školních akcí, rozvíjí cit pro místní zvyky a tradice.

Délka a časový plán vzdělávání (povinné)

a) blok – Podzim

Rozumová výchova: bezpečné chování v okolí školy, příroda na podzim, zvířata v lese, ovoce, zelenina, hlodavci, moje rodina – členové.

Literární výchova: básničky a říkadla s podzimní tematikou, veršované pohádky, bajky o zvířátkách, bajka-pohádka.

Výtvarná výchova a pracovní činnosti: kreslení, malování, lepení, vystřihování, modelování (drak, ježek, ovoce, zelenina, deštník, pohádkové bytosti).

Hudební výchova: sluchové hry, hudební pohybové hry, hry s písničkami – dokončování písni, pohybové vyjádření, hra na tělo, rytmizace, hudební nástroje – obrázky nástrojů.

Tělesná výchova: tělocvična - hod horním obloukem do koše, švihadla, žíněnky, kuželky, pobyt v přírodě - pohybové hry, míčové hry, překážkový běh, štafetové hry, chůze po kládách, dětské pohybové hry.

b) blok - Zima

Rozumová výchova: obrázky zimní přírody, třídění obrázků podle ročních období, zimní svátky – Vánoce, čert, zimní sporty – druhy, lesní zvířata v zimě, ptáci, kteří u nás přezimují, a kteří odlétají, péče o ně, člověk – části těla, hra na doktora, osobní hygiena, co děláme pro zdraví, správná výživa.

Literární výchova: básničky a říkadla se zimní tematikou, pohádky, dramatizace pohádek, veršované pohádky.

Výtvarná výchova a pracovní činnosti: modelování, pečení cukroví, práce s alobalem, práce z přírodních materiálů, práce s papírem, kreslení (sněhulák, čert, Mikuláš, cukroví, kapr, svícný, papírové ozdoby, zimní sporty).

Hudební výchova: vánoční písně a koledy, jejich poslech, písničky o zimě, hra na Orffovy dětské nástroje.

Tělesná výchova: zimní sporty – bobování, sáňkování, pohybové hry na sněhu, hod koulí na cíl, hod do dálky, soutěže na sněhu, tělocvična - švihadla, žíněnky, míče, cvičení na žebřinách, hry, soutěže.

c) blok - Jaro

Rozumová výchova: povolání – hra na řemesla, dopravní prostředky, zvířata v zoo, domácí zvířata – mláďata, užitek z domácích zvířat, dravci, roční období, změny v přírodě na jaře, hry dětí na jaře, jarní květiny, Velikonoce, ptáci, kteří se k nám vrací z teplých krajin, čas - dny v týdnu, měsíce, hodiny.

Literární výchova: básničky o jaru, povídky o jaru, básničky o mamince, práce s časopisy,
Výtvarná výchova + pracovní činnosti: lepení, stříhání, vystřihování, barvení vajíček různými technikami, malování, koláže, práce s vlnou, origami, sněženky, bledule, slepička, kuřátka, zajíček, beránci, tulipán, vajíčka, stromy, pampelišky, šerky/.

Hudební výchova: jarní písničky, tanečky.

Tělesná výchova: skok v pytlích, trojboj, běhy, tělocvična - skok vysoký, švihadla.

d) blok - Léto

Rozumová výchova: motýli, ryby, žáby /vývoj – pozorování/, brouci, luční kvítí, hry u vody, chování u vody, na Slunci / bezpečnost dětí/

Literární výchova: básničky o létu, povídky o létu, práce s časopisy, video

Výtvarná výchova a pracovní činnosti: malování, kreslení, koláže, herbář (luční kytky, rozkvetlá louka, slunečnice)

Hudební výchova: rozlišování zvuků ze svého okolí, písničky k létu (Svěrák, Uhlíř)

Tělesná výchova: pobyt v přírodě - hry dětí.

Klíčové kompetence

Klíčové kompetence se prolínají všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

Kompetence k učení

Vede žáka k učení s chutí, k dokončení práce, ke kladení otázek a hledání odpovědí, k hledání souvislostí, k propojení vědomostí a praktických činností.

Kompetence k řešení problému

Vede žáka k řešení situací, k vyhledávání logických postupů na základě vlastních zkušeností, k hledání různých cest řešení.

Kompetence komunikativní

Vede k ovládnutí verbální i neverbální komunikace, k výstižnému a přesnému vyjadřování, k využívání komunikačních prostředků, ke kultivovanému mluvenému projevu s vrstevníky, ale i dospělými.

Kompetence sociální a personální

Vede žáka k odpovědnosti za výsledky své práce, k ohleduplnosti, ke spolupráci ve skupině, zaujmutí role ve skupině, k rozpoznávání a odmítání patologických jevů.

Kompetence činnostní

Vede k plánování a organizování své práce, k uvědomování si svých práv a povinností, ale i práv druhých, k chápání historických a kulturních tradic, k pochopení ochrany životního prostředí.

Kompetence k trávení volného času

Vede k vhodnému využití volného času, k vhodnému výběru zájmových aktivit, k odmítnutí nevhodných volno-časových aktivit, k rozvoji organizované, ale i individuální zájmové činnosti.

Plán se realizuje v průběhu jednoho školního roku, program je operativně měněn dle potřeb, umožňuje propojování a přesouvání témat, umožňuje realizaci projektů.

4. Formy vzdělávání

Pravidelná činnost- je dána především týdenním plánem, zahrnuje organizované aktivity zájmového vzdělávání- tělovýchovného, výtvarného, literárního a hudebního charakteru

Příležitostné akce- zahrnuje všechny mimořádné akce- besídky, sportovní a kulturní akce, slavnosti pořádané zřizovatelem

Spontánní aktivity- všechny činnosti denního režimu, které vycházejí z momentálních potřeb dětí

Odpočinkové činnosti- chápeme nejen ve smyslu klidových činností (poslechové činnosti, individuální hry, klid po obědě), ale i jako aktivní odpočinek (rekreační činnosti), který bude kompenzovat jednostrannou zátěž během školního vyučování.

Příprava na vyučování- zde jsou zahrnuty didaktické hry, tematické vycházky a další činnosti, kterými rozšiřujeme a upevňujeme poznatky z vyučování

5. Obsah vzdělávání

Ve školní družině se zaměřujeme na rozvoj následujících klíčových kompetencí.

Kompetence k učení- vedeme žáky k celoživotnímu vzdělávání, k dokončování započaté práce, podněcujeme žáky, aby získané zkušenosti využili i v jiných činnostech, vedeme žáky k týmové práci a k dovednosti prezentovat ji, rozvíjíme u žáků schopnost správného sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů-vedeme žáky k hledání různých variant řešení problémů a vybírání mezi nimi, k všimání si problémů a dění kolem sebe, učíme žáky, že vyhýbat se problémům nevede k cíli, učíme žáky rozlišovat správná a chybná řešení

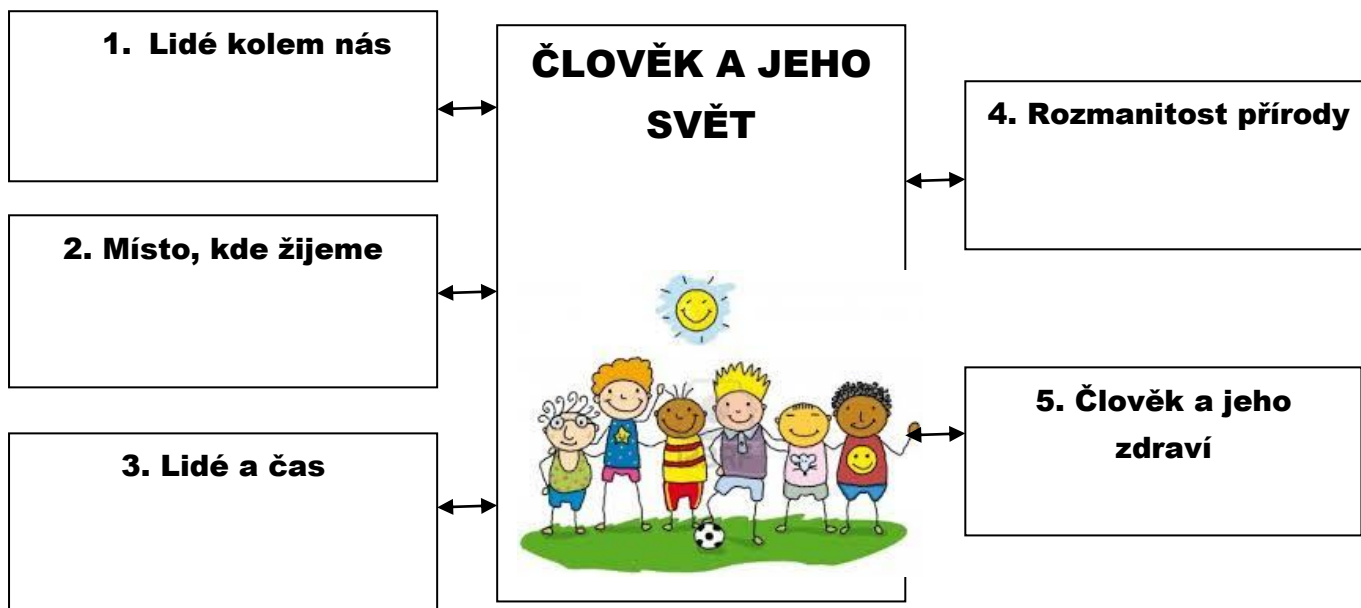
Kompetence komunikativní- vedeme žáky ke vhodné komunikaci s vrstevníky i dospělými, ke kultivaci slovního projevu, rozvíjení slovní zásoby a schopnosti ji přiměřeně používat, učíme žáky schopnosti naslouchat druhým, vedeme žáky k uplatnění osobnosti ve skupině, vedeme žáky k tomu, aby svá sdělení vyjadřovali vhodně formulovanými větami

Kompetence personální a sociální- vedeme žáky k pěstování potřebných a žádoucích vědomostí, dovedností a postojů v sociálních vztazích, ke spolupráci, rozvíjíme u žáků schopnost sebeovládání a vedeme je k zodpovědnosti za své činy, vedeme žáky k pravdomluvnosti, posilování schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování, nabádáme žáky k toleranci k odlišnostem mezi lidmi, vedeme žáky k tomu, aby se dokázali podřídit, prosadit, přijmout kompromis

Kompetence občanské- vedeme žáky k uvědomování si svých práv a povinností i práv a povinností druhých, nabádáme žáky ke zdravému životnímu stylu, učíme žáky ovládat negativní citové reakce, překonávat náročné životní situace, nepodléhat jim a vyrovnávat se s nedostatky a neúspěchy, učíme žáky jak se chovat v krizové situaci a situaci ohrožující zdraví a života postupovat podle pokynů kompetentních osob, učíme žáky používat základní normy chování, vnímat krásy přírody a cíleně o ni pečovat, vedeme žáky k plánování, organizování, řízení, hodnocení a odhadování rizik svých nápadů

Kompetence pracovní- vedeme žáky k čistotě a pořádku pracovního místa, učíme žáky vyhodnotit výsledky své činnosti, vedeme žáky k tomu, aby uměli říci „ne“, nevhodným nabídkám na využití volného času, učíme žáky plánovat a organizovat své pracovní činnosti a orientovat se v možnostech smysluplného trávení volného času

Aktivity a činnosti připravované pro děti ve ŠD navazují na vzdělávací oblasti ŠVP pro ZV.

1. Lidé kolem nás

Tato oblast žákům ukazuje:

- Vztahy- mezi dětmi, ve škole, v rodině, umění naslouchat
- Pravidla slušného chování- tolerance, vzájemná úcta
- Kultura a tradice u nás a v jiných zemích- zvyky, srovnání
- Právo a spravedlnost- základní lidská práva a práva dítěte

Příklady činností v ŠD: dramatická výchova- modelové situace, rozhovory, stolní hry, výroba dárků pro své blízké (Den matek, Vánoce...)

Kompetence: pracovní, občanské, personální a sociální, komunikativní, k řešení problémů

2. Místo, kde žijeme

V tomto tematickém celku se zabýváme:

- Domov- rodina
- Škola- poznávání okolí školy, udržování čistoty školy,
- Vlast- dějiny, tradice, kultura, krajina
- Obec- krajina, obecní úřad, orientace v místě bydliště
- Svět- kontinenty kultura, tradice, příroda, zajímavosti

Příklady činností v ŠD: Hledání pokladu, orientace v mapě, vycházky do přírody, orientační hry, četba- historie, pověsti

Kompetence: k učení, občanské

3. Lidé a čas

V této části se zaměřujeme na:

- Denní režim- seznámení s režimem školní družiny,
- Orientace v čase- minulost, přítomnost, budoucnost, denní činnosti,
- Rok- roční období, měsíce, dny, mezníky v roce

Příklady činností v ŠD: společenskovední- hledání v encyklopediích, Vánoce, Velikonoce, pracovní výchova- výroba přáníček, kolektivní a společenské hry

Kompetence: k učení, k řešení problémů, komunikativní, pracovní

4. Rozmanitost přírody

V následující oblasti se zabýváme:

- Rozmanitost živé a neživé přírody
- Ochrana přírody – praktické poznávání přírody
- Proměny přírody – roční období
- Činnost člověka v přírodě (pozitivní, negativní)
- Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody
- Třídění odpadu

Příklady činností v ŠD: procházky do přírody, pozorování přírody, výroba krmítka, starost o živočichy v zimě, EKODEN- projekt třídění odpadu, vyrábění z přírodnin, sběr listů, poznávání rostlin a živočichů

Kompetence: pracovní, k řešení problémů, k učení, komunikativní

5. Člověk a jeho zdraví

V tomto tematickém celku se soustředíme na:

- Moje tělo- poznání

- Zdraví
- První pomoc- telefonní čísla, znalosti
- Odpočinek a relaxace

Příklady činností v ŠD: pohybové činnosti v tělocvičně, v prostoru školy, vycházky do přírody, odpočinek, relaxace, námětové hry

Kompetence: pracovní, personální a sociální

6. Podmínky zájmového vzdělávání

A) Materiální podmínky

Školní družina využívá pro svou činnost místnost, která je vybavena nábytkem, hrami a hračkami. Žáci mají k dispozici výběr stolních her, hračky, dětské časopisy, dětskou knihovnu. Školní družina je vybavena několika počítači. Příležitostně navštěvujeme školní tělocvičnu i počítačovou učebnu. Pro pobyt venku dětem slouží hřiště školy. Na vycházky chodíme do přírody v okolí školy.

B) Personální podmínky

Pedagogické působení zajišťují v naší školní družině dvě kvalifikované vychovatelky.

C) Ekonomické podmínky

Zájmové vzdělávání ve školní družině je poskytováno za úplatu, která se provádí čtvrtletně u pokladní školy paní Vlkové.

D) Bezpečnost práce a ochrana zdraví

Začátkem školního roku jsou děti seznámeny s dodržováním pravidel bezpečného chování.

Bezpečnost a ochranu zdraví žáků při činnostech zajišťuje vychovatelka ve svém oddělení metodicky správným a plánovitým výběrem činností v jednotlivých zaměstnáních.

Veškeré zjištěné nedostatky – vychovatelka okamžitě nahlásí vedení školy.

Při úrazu žáka zváží vychovatelka situaci – ošetří sama, zavolá rodiče, lékařskou pomoc.

Žák je povinen okamžitě hlásit vychovatelce každé zranění při činnostech.

Bezpečnost ve všech prostorách využívaných ŠD je zajištěna:

- Vnitřním řádem ZŠ
- Vnitřním řádem ŠD

- Vnitřními řády specializovaných učeben

7. Vzdělávání žáků se speciálně vzdělávacími potřebami

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) upravuje novela školského zákona č.82/2015 Sb.§ 16, vyhláška č. 27/2016 a RVP ZV 2016. Tyto změny a úpravy jsou zapracovány v ŠVP ZV a na tento dokument navazuje ŠVP pro zájmové vzdělávání žáků ve školní družině.

Vzdělávání žáků se SVP probíhá s využitím podpůrných opatření, která rozdělujeme do pěti stupňů podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti. Při vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření spolupracuje škola s jejich zákonnými zástupci a se školskými poradenskými zařízeními (ŠPZ). Komunikaci a spolupráci s nimi zajišťuje zpravidla výchovný poradce. Výchovný poradce koordinuje průběžně spolupráci vyučujících při sestavování a vyhodnocování Plánu pedagogické podpory (PLPP), Individuálního vzdělávacího plánu (IVP) a Individuálního výchovného plánu (IVÝP). Výchovný poradce společně s ředitelem školy organizuje společné schůzky se zákonnými zástupci žáka, s vyučujícími jednotlivých předmětů, s metodikem prevence, s vedením školy, se zástupci ŠPZ, s pracovníky OSPOD i s žákem samotným. Za vypracování a vyhodnocování PLPP, IVP a IVÝP zodpovídá třídní učitel, vždy ve spolupráci s vyučujícími těch předmětů, v nichž žák selhává a v nichž jsou realizována podpůrná opatření. Vyučující spolupracují při realizaci podpůrných opatření s výchovným poradcem, metodikem prevence a vedením školy. S PLPP, IVP, IVÝP seznamuje třídní učitel všechny pedagogy, kteří se na vzdělávání podílejí: vyučující, asistent pedagoga a vychovatelka školní družiny (ŠD) – v případě, že žák s potřebou podpůrných opatření navštěvuje ŠD, jsou podpůrná opatření poskytována i zde. Druh a rozsah podpůrných opatření ŠD se řídí podpůrnými opatřeními, která má žák k dispozici ve škole.

Vychovatelka ŠD vytváří podmínky pro vzdělávání žáků s podpůrnými opatřeními – organizace, metody práce, časové a obsahové rozvržení aktivit, způsob zadávání a plnění úkolů, způsob motivace a hodnocení, využívá vhodných a speciálních pomůcek. Žákům se speciálně vzdělávacími potřebami jsou poskytována podpůrná opatření, jsou vřazováni do běžných pracovních skupin s tím, že jsou respektovány jejich schopnosti a možnosti. Je zde využíván větší prostor pro individualizaci žáka. Vychovatelka ŠD svými činnostmi a zadávanými specifickými úkoly a projekty podporuje nadání nadaných žáků a mimořádně

nadaných žáků, ale zároveň dbá na rozvoj jejich osobnosti i v dalších oblastech důležitých pro připravenost v dalším vývoji.

Vychovatelka ŠD úzce spolupracuje s třídními učiteli, výchovným poradcem. ŠD je průběžně vybavována speciálními a kompenzačními pomůckami, jsou možné zápůjčky i od specializovaných pedagogů naší školy. Vychovatelka úzce spolupracuje se zákonnými zástupci těchto žáků.

8. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Žáka do školní družiny přihlašuje zákonný zástupce předáním řádně vyplněného zápisního lístku s uvedením rozsahu docházky a způsobu odchodu žáka ze školní družiny-přihlášky eviduje vychovatelka školní družiny.

O přijetí žáka k činnosti školní družiny rozhoduje ředitel školy na základě vyplněných náležitostí v písemné přihlášce a kritérií pro přijetí (zaměstnanost obou rodičů, upřednostnění dětí z neúplných rodin, celotýdenní docházka v plném režimu).

Činnost školní družiny je určena přednostně pro žáky 1. - 3. ročníku a žáky dojíždějící, k pravidelné docházce však mohou být přijati i žáci 4. a 5. ročníku, pokud oddělení nedosáhlo limitujícího počtu žáků.

Činností školní družiny se mohou zúčastňovat i žáci nezařazení do družiny, pokud se v nich neúčastní plný počet zařazených žáků stanovený pro oddělení.

Odhlášení žáka z docházky do činností školní družiny oznámí zákonní zástupci dítěte písemnou formou vychovatelce školní družiny.

O vyloučení z docházky do školní družiny rozhoduje ředitel školy na základě návrhu vychovatelky školní družiny a po projednání v pedagogické radě. Rozhodnutí o vyloučení ze školní družiny sdělí ředitel školy rodičům žáka písemně s patřičným zdůvodněním.

9. Hodnocení

Hodnocení většího či menšího tematického celku provádíme po skončení nebo i v průběhu, zamýšlíme se nad tím, zda byl vytyčený specifický cíl naplněn a jaké další cíle byly sledovány. Podle získaných výsledků můžeme dál plánovat tematické celky, jejich části upravovat, obměňovat, obohacovat o nové náměty, hledat nové prostředky činnosti.

Hodnocení směrem k žákům provádíme průběžně – hodnotíme individuální výsledky žáků, jejich pokroky, úspěchy, nezdary. Individuální hodnocení má zvláštní význam i pro sebehodnocení žáka. S žákem o pokrocích, kterých dosahuje, vhodným způsobem hovoříme.

Z pohledu oddělení hodnotíme aktivitu, zájem žáků, jejich náměty a plnění pedagogického záměru. Všechny realizované činnosti jsou hodnoceny v souladu s výchovně vzdělávacím programem a zejména z pohledu přínosu pro žáky, což je podkladem pro další práci.